

Światło i ciemność

Tomek Mrozek

1. Instytut Astronomiczny UWr
2. Zakład Fizyki Słońca CBK PAN

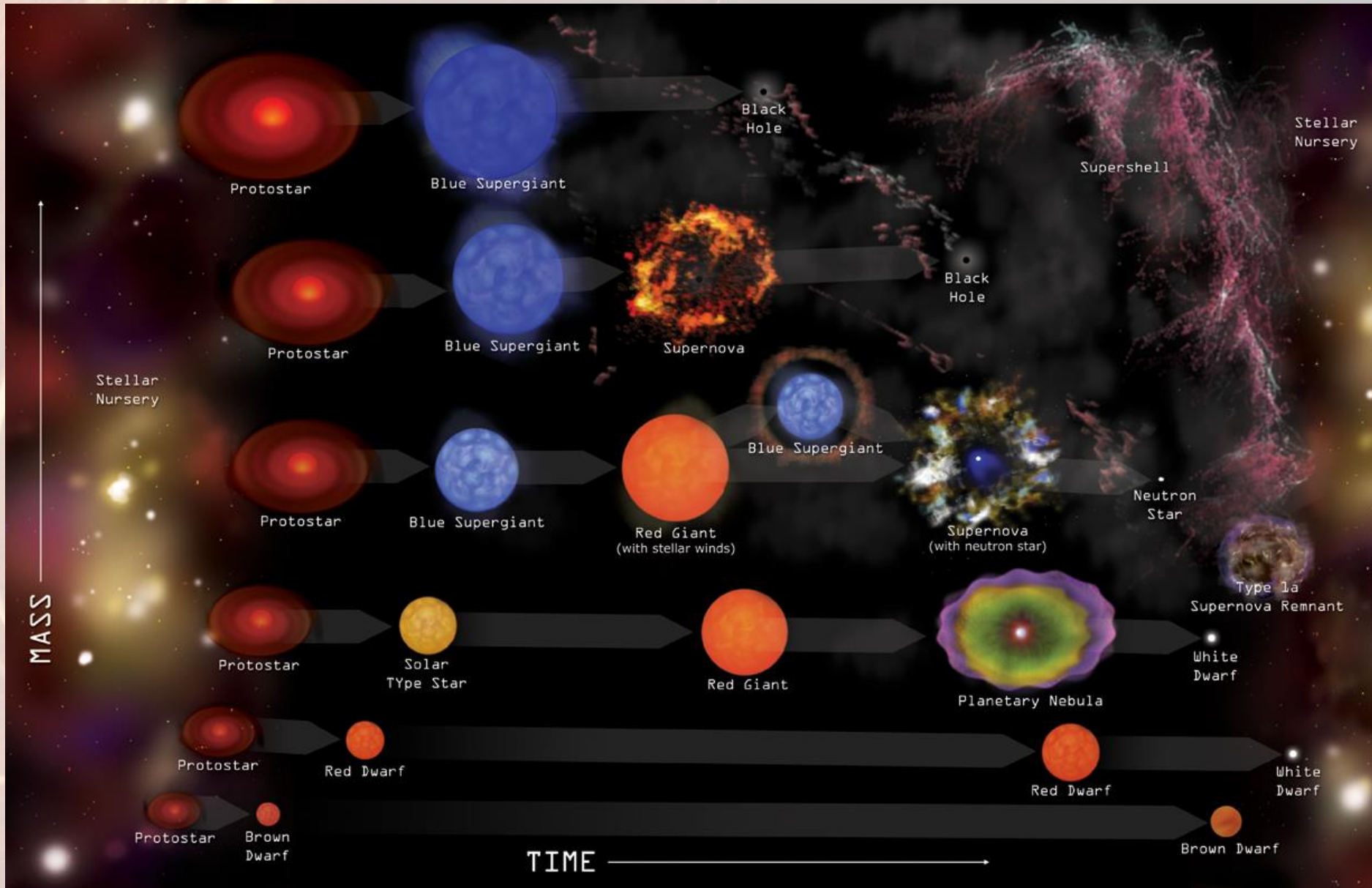

21.06.2014

| 2:5 |

Na początku nie było nic, a potem to nic wybuchło...

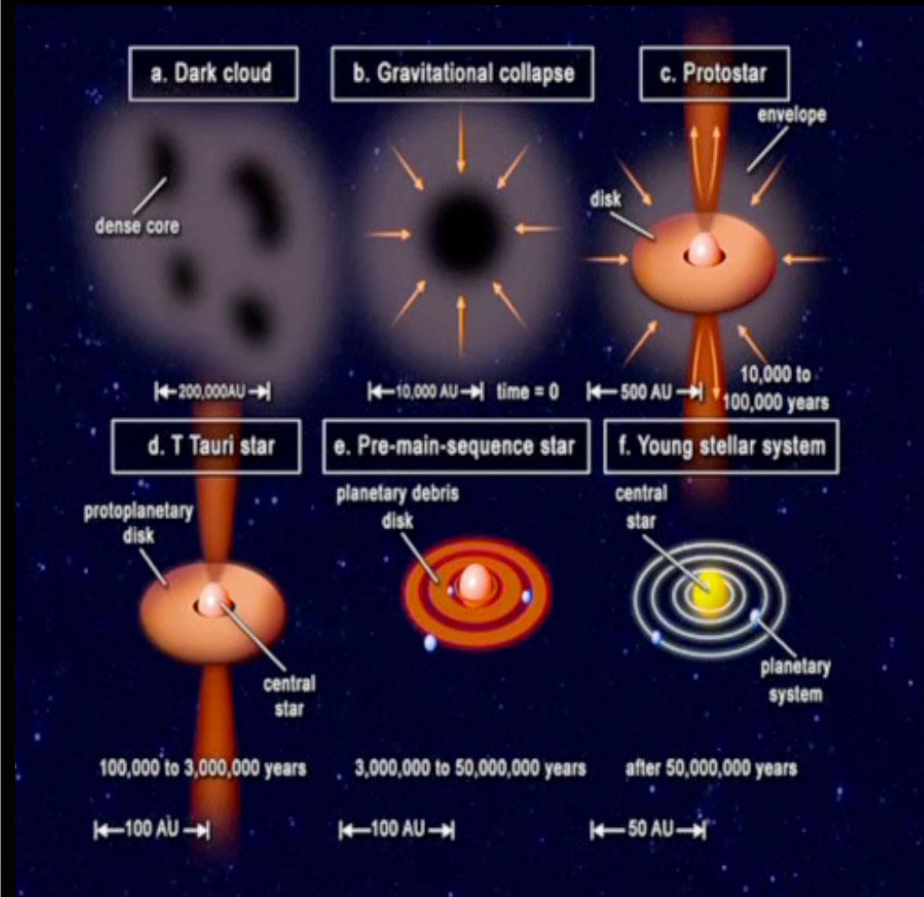
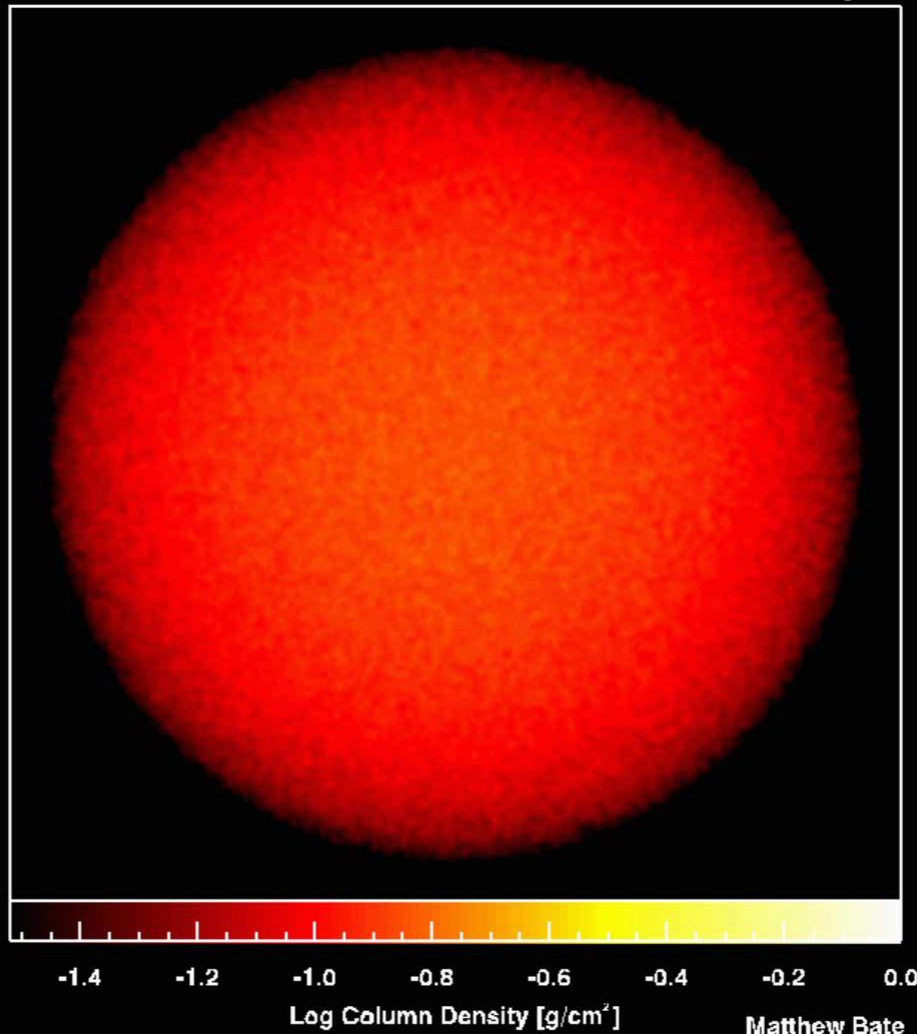
Pierwsza (czyli trzecia) i kolejne populacje gwiazd

Powstanie Układu Słonecznego

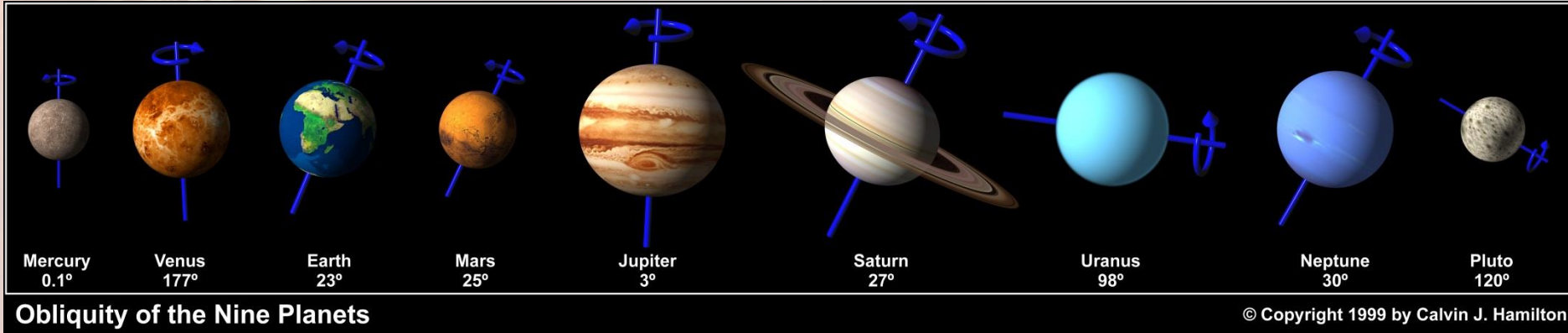
Dimensions: 82500. AU

Time: 0. yr

Z obłoku materii, który poddany jest zaburzeniu, wyłaniają się gwiazdy. Jedną z nich jest Słońce wraz krążącymi dookoła planetami.

Dlaczego Ziemia rotuje i obiega Słońce?

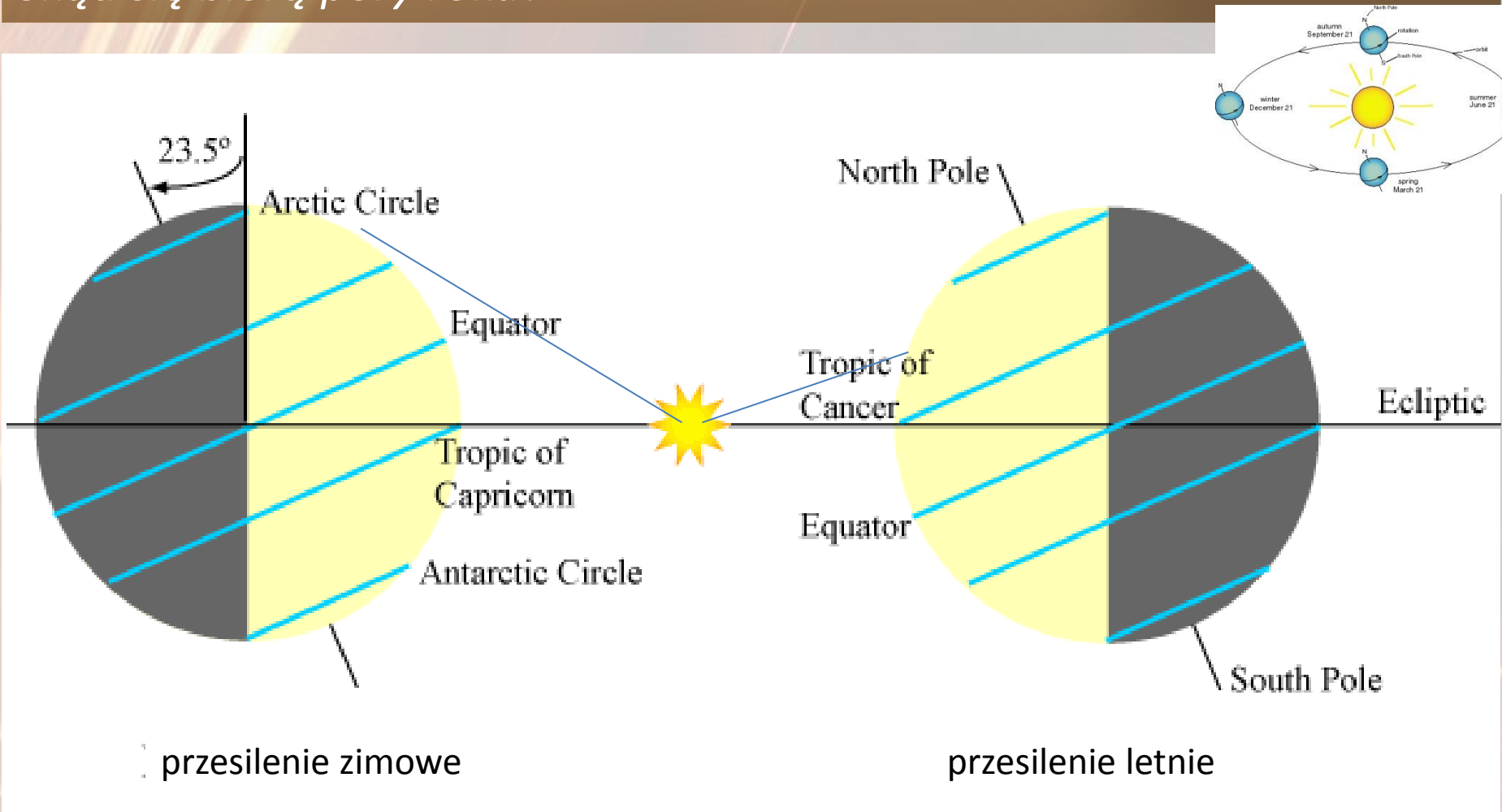

Wirowanie Słońca oraz rotacja i obieg planet wokół Słońca to ślad po obrocie pierwotnego obłoku, z którego powstał Układ Słoneczny.

Ruch wokół własnej osi – noc i dzień

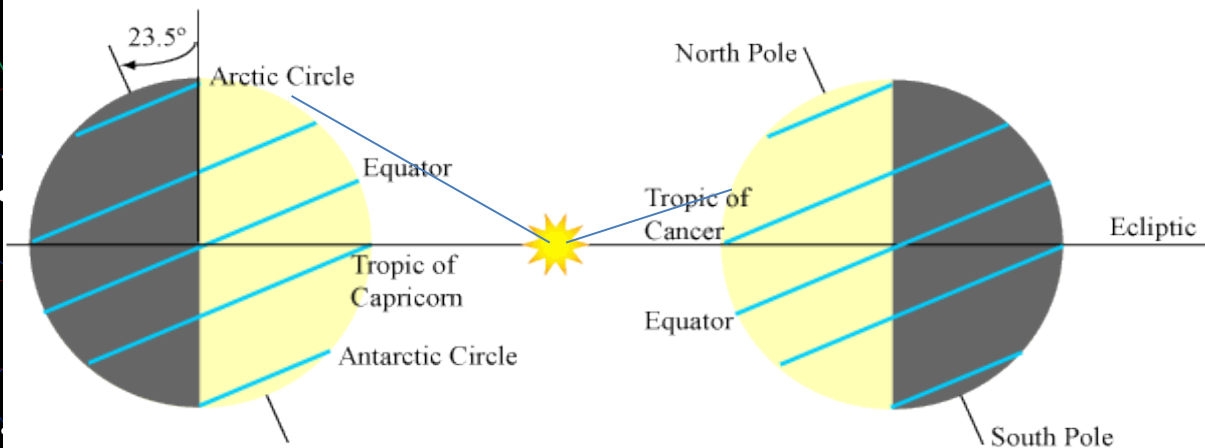
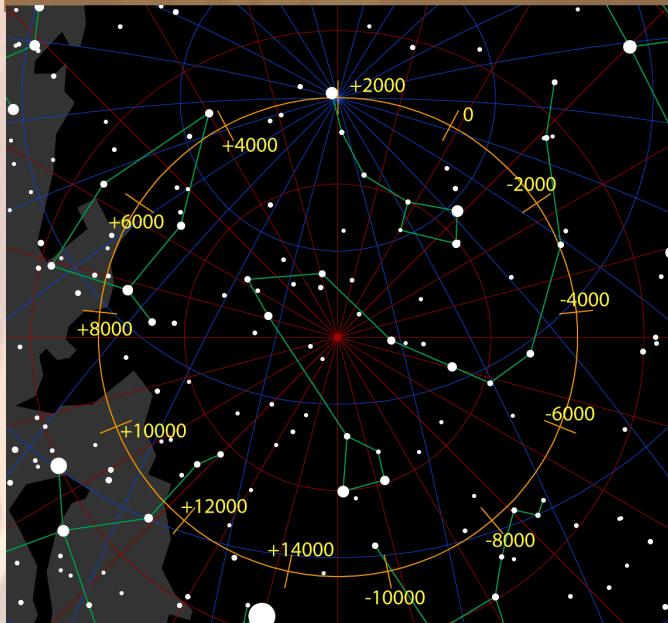
Obieg wokół Słońca + nachylenie osi obrotu = istnienie pór roku

Skąd się biorą pory roku?

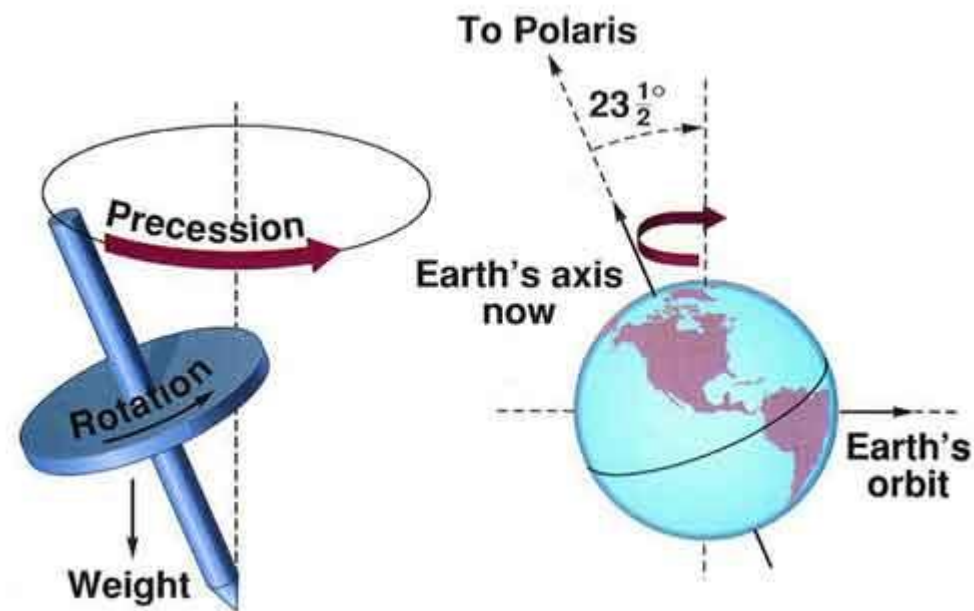
Oś obrotu zachowuje stałą (prawie) orientację w przestrzeni. Zatem w ciągu roku, w danym punkcie na kuli ziemskiej, zmienia się kąt padania promieni Słonecznych i związana z tym ilość energii padającej na jednostkę powierzchni.

Czy lato zawsze zaczyna się w czerwcu?

presilenie letnie

presilenie zimowe

Oś rotacji Ziemi wykonuje powolny obrót z okresem około 26000 lat.

Oznacza to, że co około 2000 lat pory roku przesuwiają się o jeden miesiąc.

Za trzynaście tysięcy lat noc świętojańska wypadnie w połowie grudnia...

Długość dnia i nocy

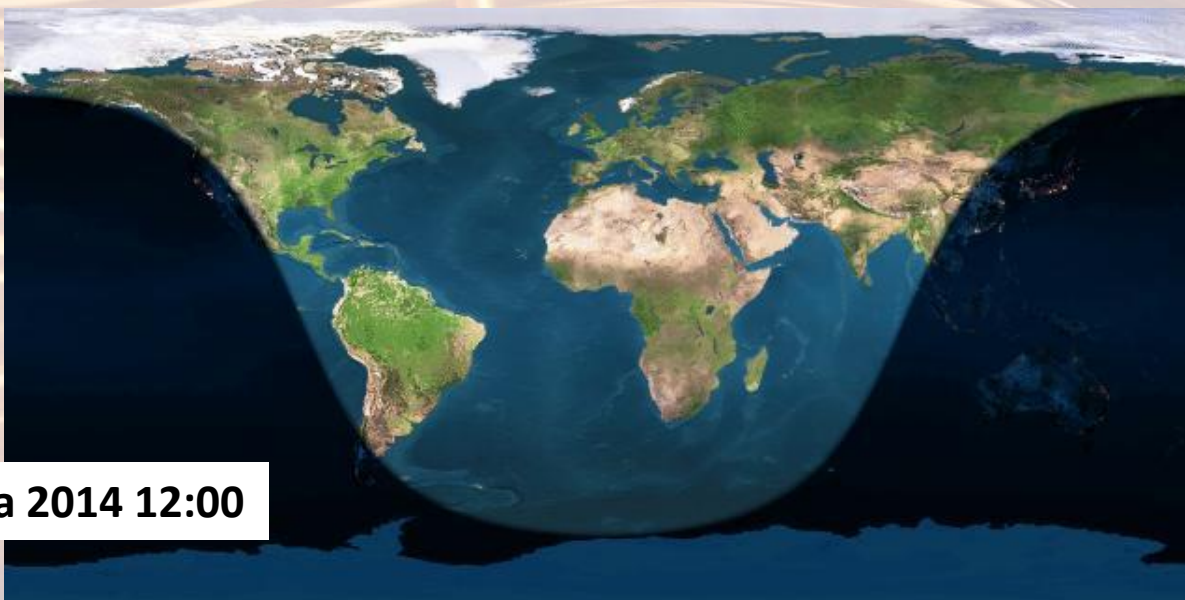
22 grudnia 2014 12:00

W Polsce Dzień trwa mniej niż 8 godzin.

Na półkuli północnej, za kołem podbiegunowym trwa noc polarna

21 czerwca 2014 12:00

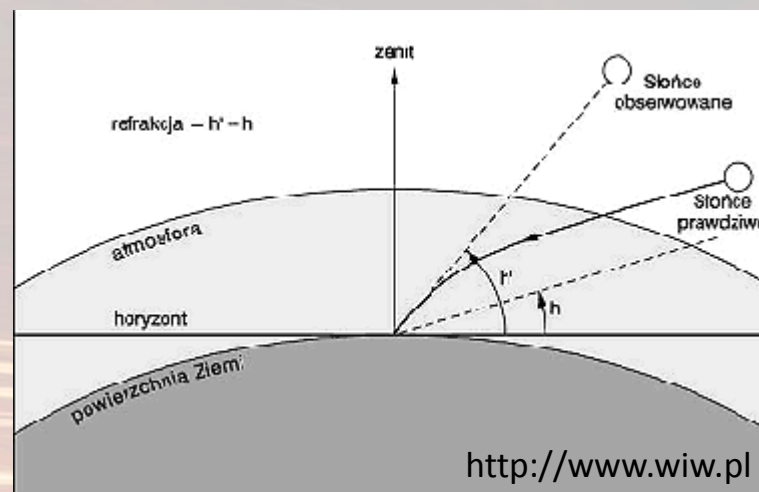

W Polsce dzień trwa prawie 17 godzin.

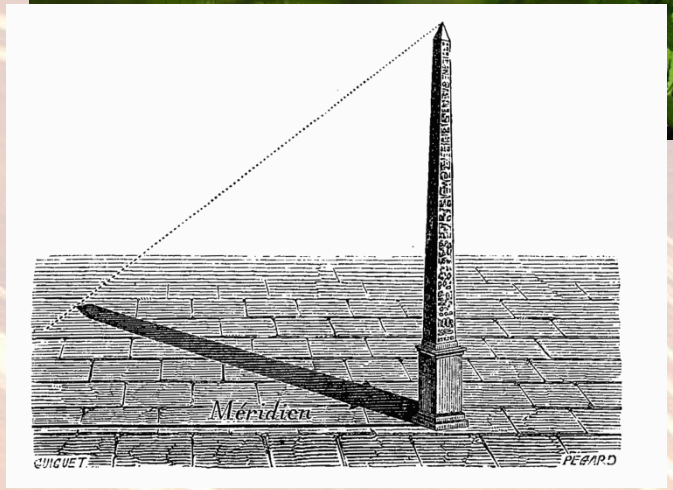
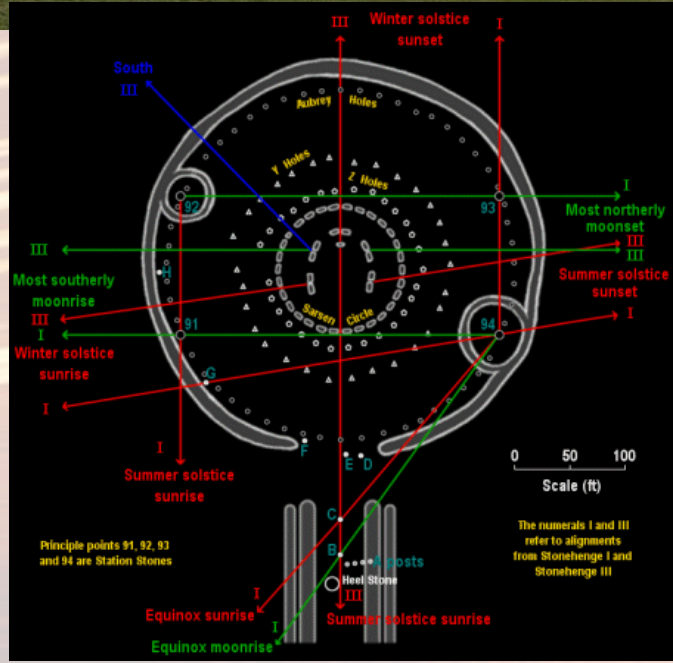
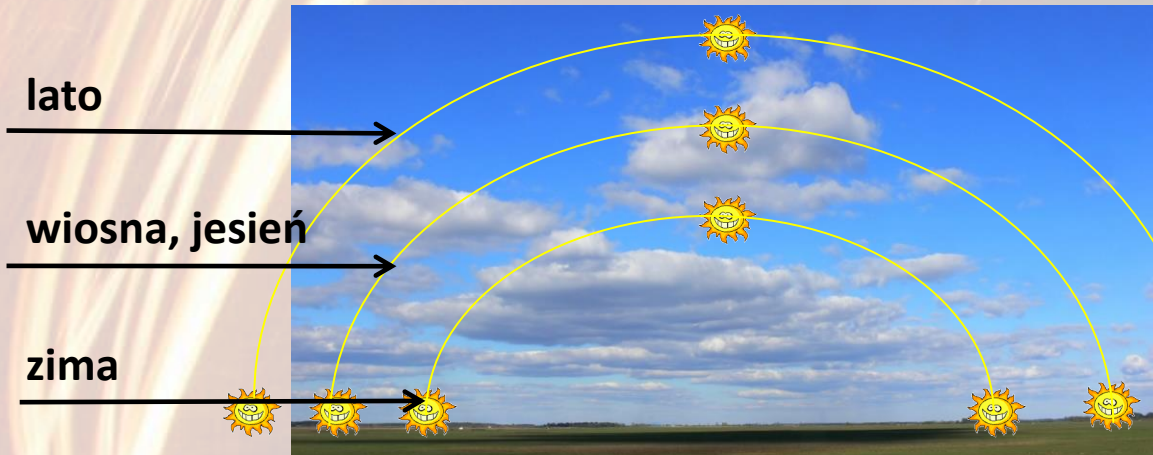
Na półkuli północnej, za kołem podbiegunowym trwa dzień polarny

Gdzie jest granica występowania nocy polarnej?

Refrakcja i rozmiar tarczy Słońca sprawiają, że granica występowania dnia polarnego jest przesunięta kilkadziesiąt kilometrów na południe od koła podbiegunowego. Analogicznie granica nocy polarnej jest przesunięta na północ od koła podbiegunowego.

Długość dnia, wysokość Słońca, przesilenia

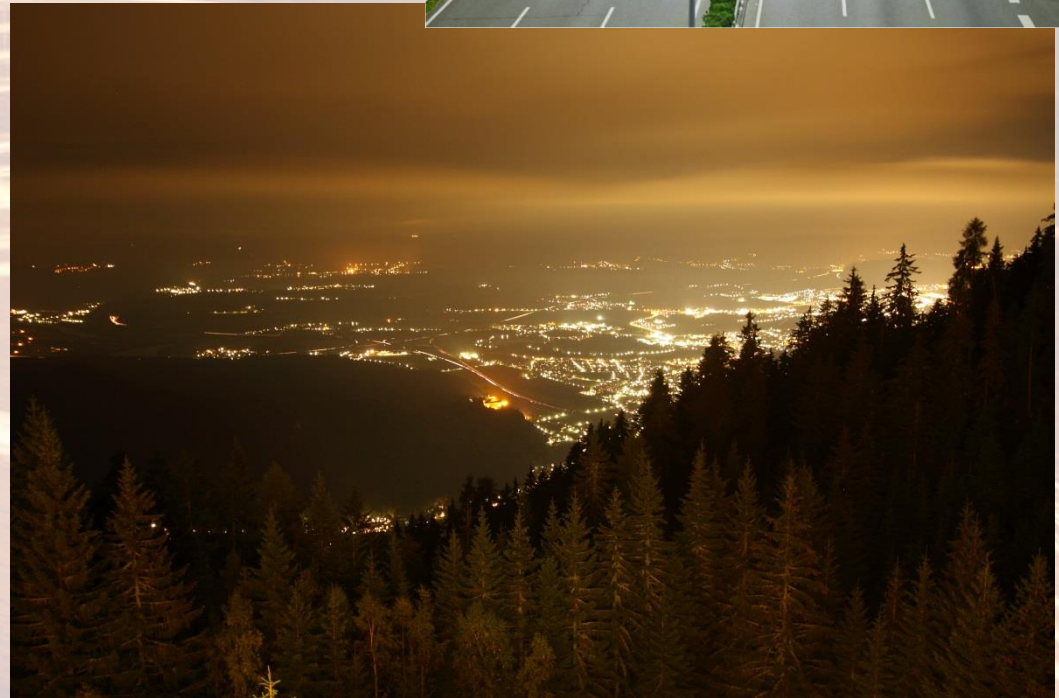

Ogień i bezpieczeństwo

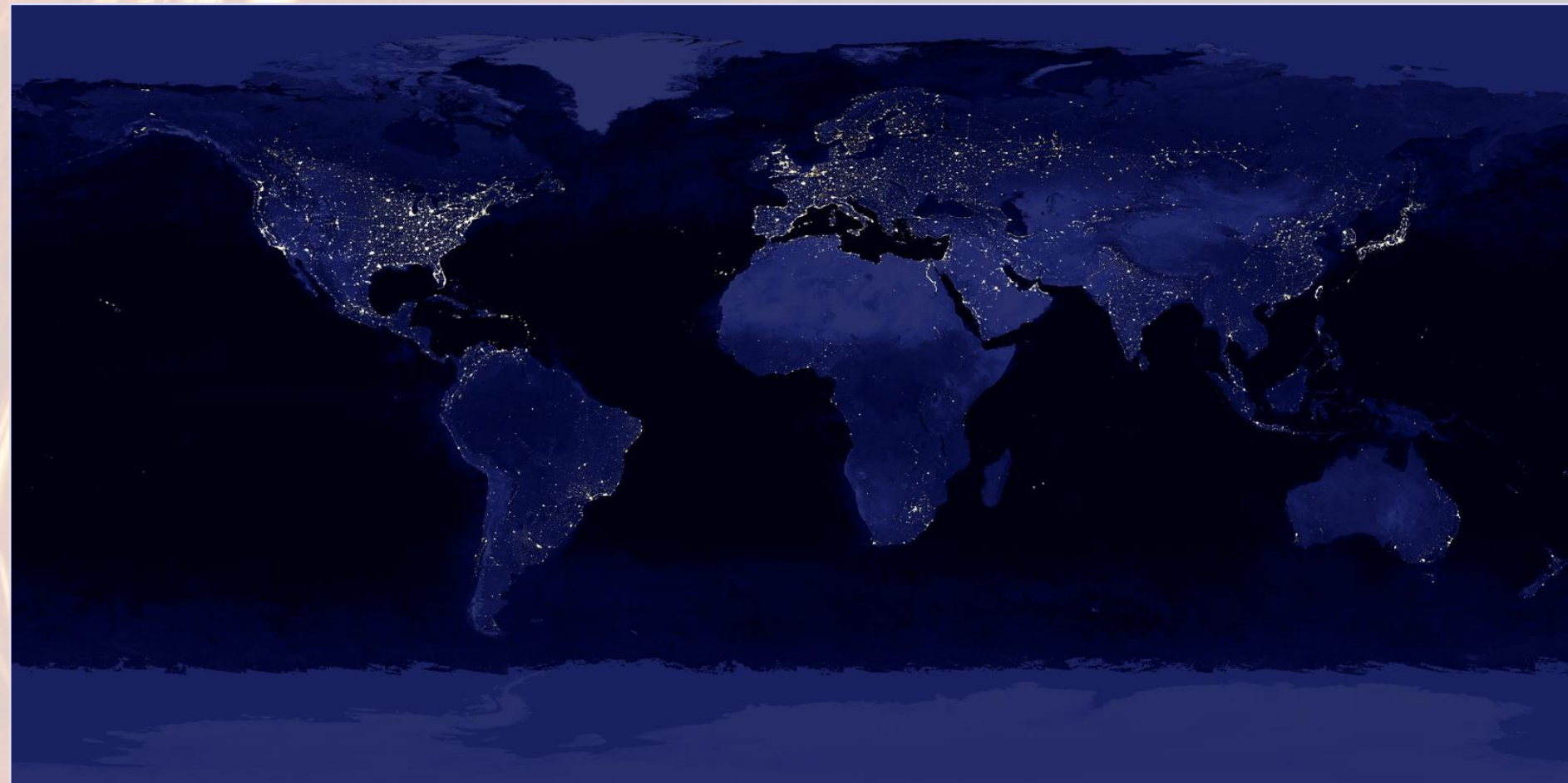

Ogień wspomagał życiodajną siłę słońca, przywoływał płodność, oczyszczał, odpędzał zło, ogrzewał przybywające z zaświatów dusze zmarłych

Światło jest dobre, ale co za dużo...

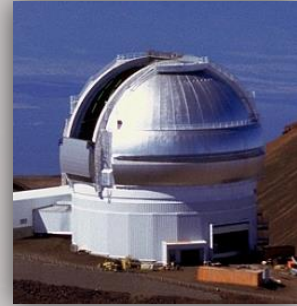
Zanieczyszczenie światłem

Nieracjonalne posługiwanie się światłem prowadzi do tego, że ogromne jego ilości wyświecamy w kosmos. Przy okazji pozbawiamy się widoku nocnego nieba...

Komu to przeszkadza?

Utrudnienia w prowadzeniu obserwacji astronomicznych

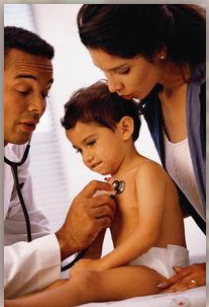
Zmniejszanie bezpieczeństwa w nocy

Zaburzenie ekosystemów

Zły wpływ na ludzkie życie i zdrowie

Marnotrawstwo energii i zanieczyszczanie środowiska

„Znikanie” rozgwieźdzonego nieba

Kompromis

Sopotnia Wielka

Odpowiednie obudowy → światło jest kierowane tylko tam gdzie jest potrzebne → ulice są bardzo dobrze oświetlone a niebo pozostaje gwiazdziste

Zaginione niebo

Pekin, okolice parku olimpijskiego

Zaginione niebo

Orle, Góry Izerskie

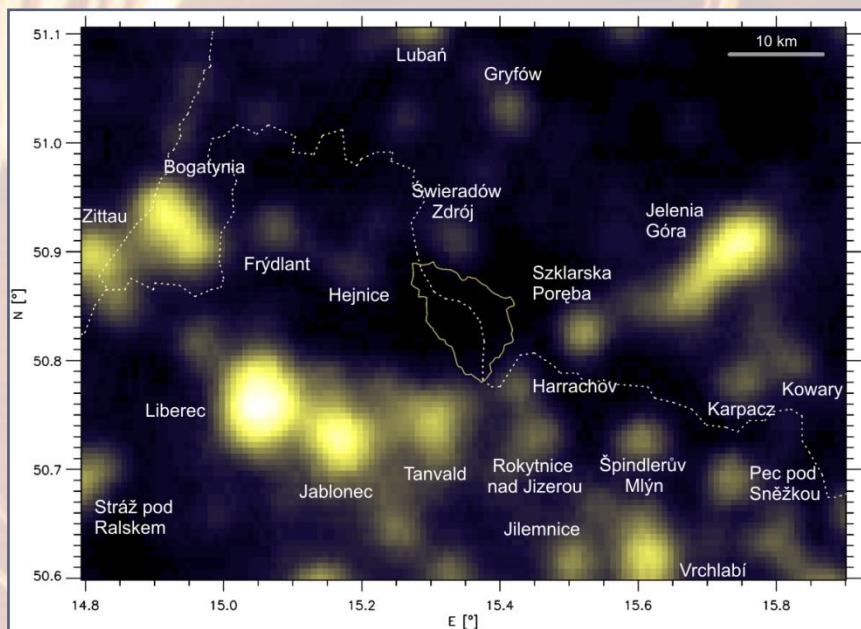
Izerski Park Ciemnego Nieba

JIZERSKÁ
OBLAST
TMAVÉ
OBLOHY

IZERSKI
PARK
CIEMNEGO
NIEBA

Inauguracja 4. listopada 2009 roku

Jeden z elementów projektu Astro Izery

www.astro.uni.wroc.pl/astroizery

Uniwersytet
Wrocławski
Instytut Astronomiczny

LESYČR

Elementy stałe:

- model Układu Słonecznego
- gnomon i zegar słoneczny
- Izerski Park Ciemnego Nieba

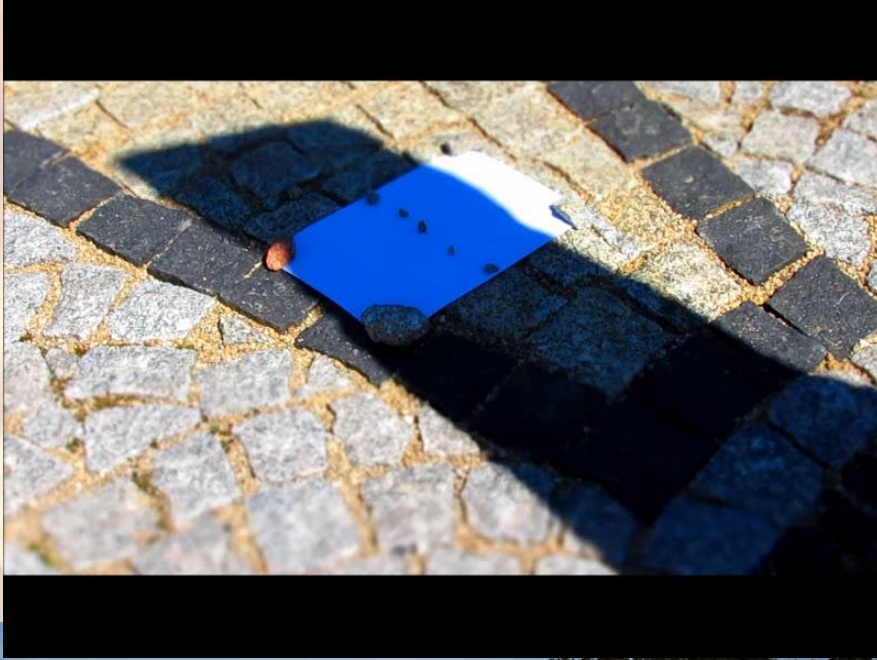
Imprezy cykliczne:

- Szkolne Warsztaty Astronomiczne (13)
- Ogólnopolskie Spotkania Astronomiczne (8)
- Astronomiczny Dzień w IPCN (9)

Gnomon i zegar słoneczny

Gnomon i zegar słoneczny

Ścieżka edukacyjna Model Układu Słonecznego

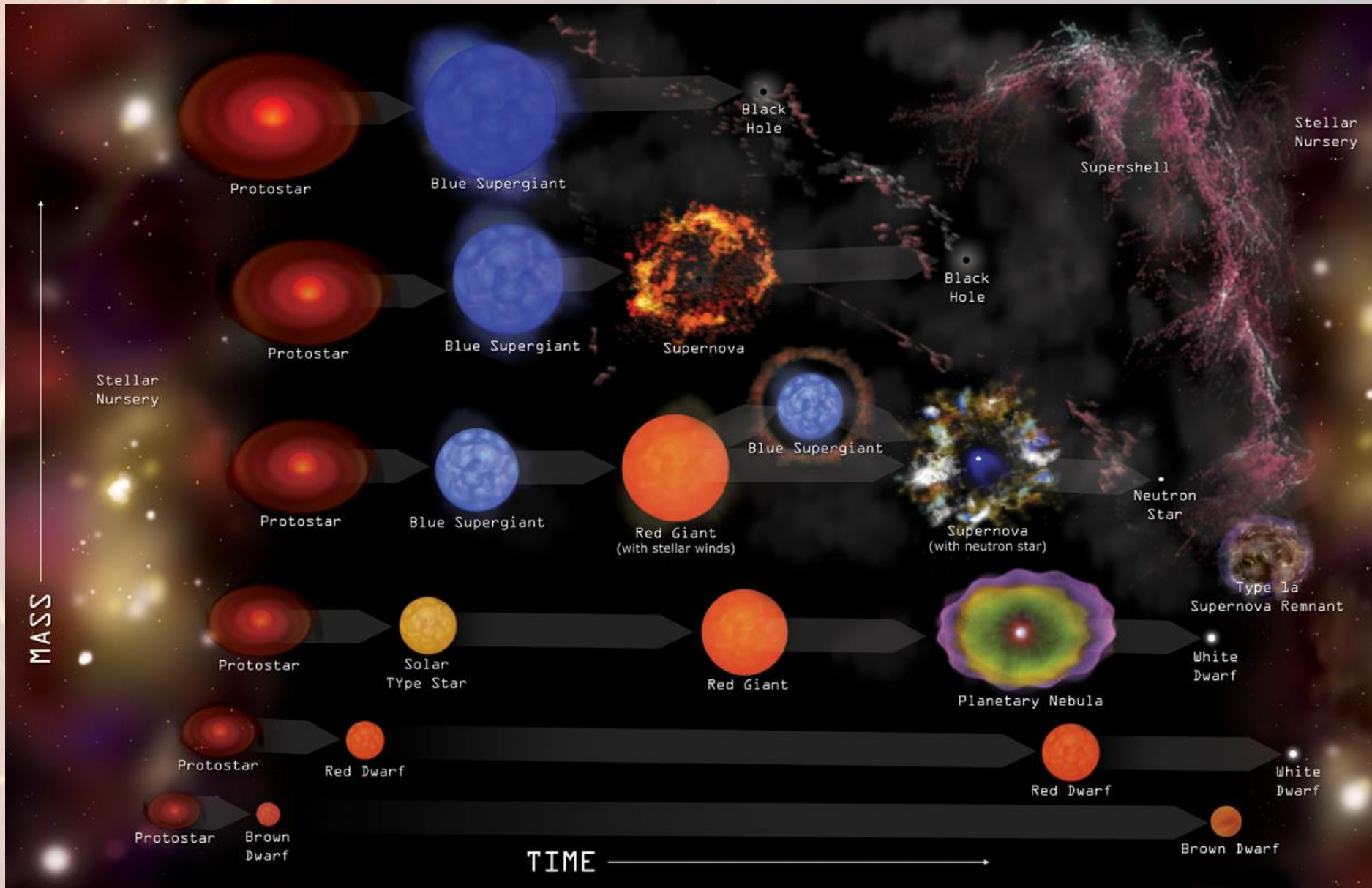

Orle – Stóg Izerski
Skala 1:1000000000
Długość: 11 km
Rozmiary planet: 0.1 cm to 14 cm
Każda na innym rodzaju skały

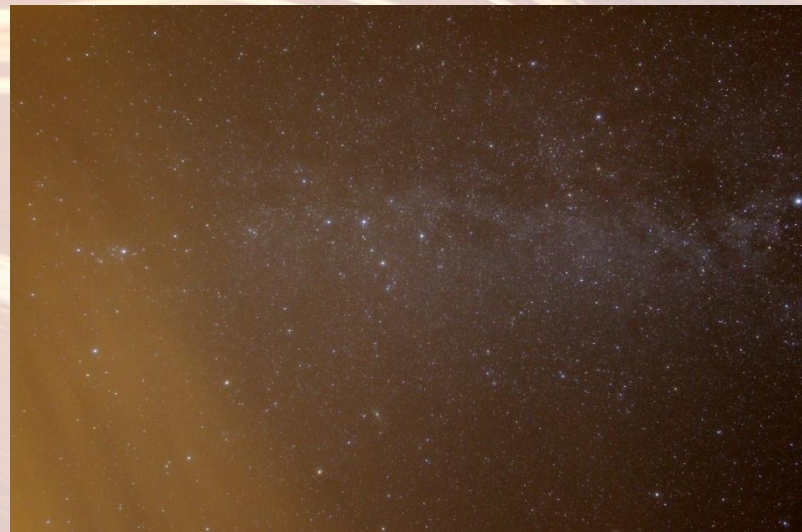

Planety karłowate: Ceres, Pluton,
Haumea, Makemake, Eris

Skąd to bogactwo geologiczne?

Spójrzmy nieraz na swoją kolebkę...

(Nie)Zaginione niebo

(Nie)Zaginione niebo

(Nie)Zaginione niebo

(Nie)Zaginione niebo

(Nie)Zaginione niebo

(Nie)Zaginione niebo

(Nie)Zaginione niebo

Spieszmy się oglądać niebo...

1992

